

FARSKÝ LIST

17. február - 23. február 2025, číslo 586

Gréckokatolícka cirkev, farnosť Čičava, Čičava 38, 09301

Tel.: 0911/711488, o.martinlaban@gmail.com

VERIACI LAICI V CIRKVI... alebo o tom, aký zmysel má náš pozemský život a pozemské zamestnanie a čomu slúži.

Čítanie zo sv. Evanjelia podľa Lukáša: *Ako šli po ceste, ktosi Ježišovi povedali: "Pôjdem za tebou všade, kam pôjdeš." Ježiš mu odvetil: "Lišky majú svoje skrýše a nebeské vtáky hniezda, ale Syn človeka nemá kde hlavu skloniť." Inému vrazil: "Pod' za mnou!" On odpovedal: "Pane, dovoľ mi najprv odísť a pochovať si otca." Ale Ježiš mu povedal: "Nechaj, nech si mŕtvi pochovávať mŕtvych. Ty choď a zvestuj Božie kráľovstvo!" Aj iný hovoril: "Pane, pôjdem za tebou, ale najprv mi dovoľ rozlúčiť sa s rodinou." Ježiš mu povedal: "Kto položí ruku na pluh a obzerá sa späť, nie je súci pre Božie kráľovstvo." Potom si Pán vyvolil iných sedemdesiatich dvoch a po dvoch ich poslal pred sebou do každého mesta a na každé miesto, kam sa sám chystal ísť.*

Dnes skočíme hneď na štvrtú kapitolu Lumen gentium, ktorá sa zaoberá laikmi v Cirkvi. U nás dnes slovo laik má akoby trochu hanlivý nádych, označuje niekoho, kto je neodborníkom, nerozumie sa ničomu. Pôvodné grécke slovo laos znamená prosto ľud. Veriaci laici sú prosto veriaci ľud, Boží vykúpený ľud na ceste do Nebeského kráľovstva, ktorému na tejto ceste z Kristovho poverenia slúžia a pomáhajú klerici, čiže biskupi, kňazi a diakoni. Čo nám o tomto Božom ľude, o Vás, ktorí ste v plnom zmysle slova Cirkvou, hovorí Koncil? „Hoci všetko, čo sa [doteraz] povedalo o Božom ľude, sa rovnako vzťahuje na laikov, rehoľníkov a duchovenstvo, predsa sa laikov – mužov i žien – vzhľadom na ich postavenie a poslanie zvlášť týkajú niektoré veci, ktorých základy treba dôkladne preskúmať so zreteľom na osobitné okolnosti našich čias.“ (LG 30). A hneď jedným dychom Koncil reaguje

na to, čomu dnes hovoríme blud klerikalizmu, názor, že Cirkev, to sú iba alebo predovšetkým kňazi, biskupi, prípadne rehoľníci, oni v Cirkvi všetko robia a majú úlohy a ostatní „proští veriaci“ sú len akoby nejakí konzumenti, ktorí prídu na nimi slávenú omšu v kostole, nechajú sa u nich vyspovedať, osobášiť, dajú si deti pokrstiť a prihlásia ich na náboženstvo a na prijímanie a na birmovku a nakoniec sa nimi nechajú katolícky pochovať, sami sa ale v Cirkvi ani v jej poslaní neangažujú, lebo veď oni sú „len laici“, len takí „normálni obyčajní veriaci“. Na tomto názore však nič katolícke ani normálne veru nie je! Koncil naopak vysvetľuje, že „duchovní pastieri si totiž uvedomujú, v akej miere laici prispievajú pre dobro celej Cirkvi. Vedia, že Kristus ich neustanovil na to, aby jedine oni [klerici] vzali na seba celé spasiteľné poslanie Cirkvi na svete, ale že ich vznešenou úlohou je viesť veriacych a brať do úvahy ich služby a charizmy tak, aby svojím spôsobom všetci svorne spolupracovali na spoločnom diele.“ (LG 30). Dnes máme pre toto spoločné putovanie, spoločné dielo a spoločnú prácu v jedinom Tele Cirkvi meno: synodalita, a venovali sme sa jej aj my veľmi dôkladne len teraz nedávno. Synodalita je spôsob, jediný spôsob, ako žiť kresťanstvo a byť katolíkom v Katolíckej Cirkvi. A nikdy to ani inak nebolo. A ak sa niekedy alebo niekde zdalo, že to je inak, tak to vždy bola forma úpadku, odchýlky od Katolíckej Cirkvi a katolíckej viery, forma herézy (čiže bludu). „Pod názvom laici sa tu rozumejú všetci veriaci v Krista okrem príslušníkov posvätného stavu a v Cirkvi schváleného rehoľného stavu, teda veriaci, ktorí, keďže krstom boli včlenení do Krista, boli ustanovení za Boží ľud, svojím spôsobom dostali účasť na Kristovom kňazskom, prorockom a

kráľovskom úrade a primerane svojmu stavu vykonávajú poslanie celého kresťanského ľudu v Cirkvi a vo svete.“ (LG 31). To ste Vy! Proroci, kňazi a králi Krista v Kristovi, vyslaní – presne ako oných sedemdesiatdva laikov z dnešného úryvku Evanjelia! – uskutočniť poslanie Cirkvi, veriaceho Božieho ľudu, samého Krista vo svete. Áno, toto ste Vy. Toto Vás ako katolíkov definuje, táto účasť na Kristovi a na Jeho Poslaní vo svete! „Pre laikov je vlastný osobitný svetský charakter. Kým členovia posvätného stavu, hoci sa niekedy môžu venovať svetským záležitostiam, a to aj vo svetskom zamestnaní, predsa vzhľadom na svoje osobitné poslanie sú zo svojho povolania určení predovšetkým na posvätnú službu ... laici majú na základe vlastného povolania hľadať Božie kráľovstvo tak, že sa starajú o časné veci a usporadúvajú ich podľa Boha.“ Vnášať vždy, všade a do všetkého Krista a sprítomňovať vždy, všade a vo všetkom Božie Kráľovstvo. Ako sme spomínali minule, klerici sú tu hlavne na to, aby slúžili laikom v Cirkvi tým, že vytvárajú podmienky, vyučujú, formujú, posväcujú a všemožne napomáhajú veriacim laikom nastoliť vo svete čo najviac Božie Kráľovstvo a priviesť doň čo najviac ľudí a tak im sprostredkovať Božiu Spásu a Boží Večný Život v Kristovi. Preto je hlavným poľom pôsobenia laikov svet a vo svete uskutočňujú to, čo normálne žiaden kňaz ani biskup nemôže: byť s ľuďmi, medzi ľuďmi, naplniť príkaz a slová Krista: „Vy ste soľ zeme. Ak soľ stratí chuť, čím ju osolia? Už nie je na nič, len ju vyhodíť von, aby ju ľudia pošliapali. Vy ste svetlo sveta. Mesto postavené na návrší sa nedá ukryť. Ani lampu nezažnú a nepostavia pod mericu, ale na svietnik, aby svietila všetkým, čo sú v dome. Nech tak svieti vaše svetlo pred ľuďmi, aby videli vaše dobré skutky a oslavovali vášho Otca, ktorý je na nebesiach.“ (Mt 5, 13-16). Tak to prízvukuje aj Lumen gentium, že totiž „na všetkých laikov dolieha vznešená povinnosť pracovať na tom, aby sa spasiteľné úmysly Božie

čím ďalej tým viac uskutočňovali všade na svete na všetkých ľuďoch všetkých čias.“ (LG 33). Robia to tak, že „žijú vo svete, to jest venujú sa všetkým svetským povinnostiam a prácam každého druhu vo zvyčajných podmienkach rodinného a spoločenského života, s ktorými ich existencia takrečeno zrastá. Boh ich volá, aby sa vykonávaním svojho zamestnania v duchu evanjelia ako kvas znútra pričiňovali o posvätenie sveta a tak urobili Krista zjavným ostatným ľuďom, najmä svedectvom svojho života, jasom svojej viery, nádeje a lásky. Je teda ich osobitnou úlohou osvetľovať a usporadúvať všetky časné veci, ktoré sa ich bezprostredne týkajú tak, aby sa vždy diali a zveľaďovali podľa Krista a boli na chválu Stvoriteľa a Vykupiteľa.“ (LG 30). UVAŽUJEME: Mnohí ľudia žijú pre tento svet a modlia sa k Bohu, aby im pomáhal dosahovať ich pozemské túžby. Boh je pre nich len pomocník a nástroj ich pozemských cieľov. Takto k Ježišovi prichádzali zástupy s prosbami, aby im pomohol v ich pozemskom živote. A keď splnil, o čo Ho žiadali, vrátili sa spokojne späť domov, do svojho svetského spôsobu života. Ježiš sa občas postažoval na túto ich slepotu, že totiž aj videli a zažili zázraky, ale nestačilo im to na to, aby sa obrátili, napríklad hovorí: „Beda ti, Korozain! Beda ti, Betsaida! Lebo keby sa v Týre a Sidone boli stali zázraky, ktoré sa stali u vás, dávno by boli robili pokánie v kajúcom rúchu a popole.“ (Mt 11, 21). Učeníci, čiže kresťania, pozerajú na svet úplne opačne: Pre nich to, že žijú na nejakej ulici a medzi nejakými ľuďmi, že chodia niekam do roboty alebo prevádzkujú nejakú firmu, je len spôsob a nástroj, akoby zámienka na to, ako byť a žiť medzi ľuďmi vo svete a plniť tak tam, kde sú, toto Kristovo poslanie, pretože sú Kristovi druhovia, bratia, spolupracovníci a vyslanci Boha vo svete, podľa slov Apoštola, že „v Kristovi Boh zmieril svet so sebou a nepočítal ľuďom ich hriechy. A nám odovzdal slovo zmierenia. Sme teda Kristovými vyslancami a akoby Boh

napomínal skrze nás. V Kristovom mene prosíme: Zmierte sa s Bohom!" (2 Kor 5, 19-20). A toto je to, čo nás odlišuje od svetských ľudí, ktorí v Boha veria: Pre nich je Boh pomocníkom v ich svetskom živote, túžbach a snažení. Pre nás je život vo svete príležitosťou a zámenkou na to, aby sme tam uskutočňovali Poslanie a úlohu kňazov, kráľov a prorokov Krista. OTÁZKA: Som už veriaci katolícky laik? Alebo ešte len „veriaci zo zástupu“ na okraji Cirkvi, ale ešte nie v nej?

Sme ako magnety či očistené lampy

Sme ako lampy začadené hriechom: strachom, žiadostivosťou, pýchou, sebeckom, závisťou, ľžou, hnevom, nepriateľstvom, urážkou a všetkým ostatným. Kristus z nás sníma tento hriech, očisťuje nás - a my znova žiarime, znova žijeme, sme znova slobodní. Ľudia okolo nás vidíš naše svetlo. Niektorí nás preň budú nenávidieť a budú sa snažiť znova nás zatemniť, ako hovorí Písmo aj o Kristovi, že "svetlo vo tmách svieti, a tmy ho neprijali. Svetlo prišlo na svet, a ľudia milovali tmu viac ako svetlo, lebo ich skutky boli zlé." (Jn 1, 5; 3, 19). Ale vyvolení a povolani prídu, plní túžby stať sa rovnako svetlom, pretože "kto koná pravdu, ide na svetlo, aby bolo vidieť, že svoje skutky koná v Bohu." (Jn 3, 21). My nemôžeme ovplyvniť, kto príde a kto nie. Môžeme len toto dvojce: svietiť a vydávať tak svedectvo o svetle ako aj ohlasovať dôvod, prečo žiarime a zdroj tohto svetla (a tým je Kristus) - a naučiť druhých, ako byť očistení rovnako a svietiť rovnako. Alebo magnet. Predstav si to ako magnet. Nemôžeš ovplyvniť, čo na silu magnetu zareaguje a čo nie - ale môžeš všetko, čo zareaguje, priťahovať. Tak ako Ježiš prišiel, "aby zhromaždil vedno rozptýlené Božie deti" (Jn 11, 52), tak ty teraz v tomto diele pokračuješ. Ako svetlo, ako magnet. Ako mesiac, odrážajúci do noci sveta svetlo Slnka.

Čo znamená byť normálny?

Čo znamená byť normálny? Prirodzený? Každá jedna túžba, žiadostivosť, obava, strach, každé ich dieťa ako sebecko, pýcha, závisť, hnev, nedôvera, všetko toto človeka deformuje. Všetko spôsobuje, že sa stáva nepravdivým, neprirodzeným, nie normálnym. Stáva sa umelým. Stáva sa pokrytcom. Všetci takí sme. Tak samozrejme, tak prirodzene, že to ani nevnímame a berieme túto nenormálnosť ako normálnu. Až keď toto všetko zmizne, konečne sa stávame tým, čím sme. Prirodzení, pravdiví,... normálni. Nirvana ako zánik osobnosti človeka neexistujú. Alebo inak, v jej srdci je presný opak. Nie ničota, ale plnosť bytia. Pretože sme viac, než uzlík strachov a túžob. Sme synovia a dcéry Boha, Ktorý Je. A, áno, láska. Láska ostáva Ona jediná. Už nie ako túžba. Ani ako rozhodnutie, dokonca ani nie ako skutok, ale ako bytie ako spôsob bytia, podobný svetlu, ktorým svieti Slnko len tým, že je - Slnkom. Ó, sladký Pokoj Boha! Pokoj Bytia. Pokoj Lásky. Pokoj spočinutia. Domov. Aký život, aký Vesmír da nám Tu otvára? Ako môže pochopiť, kto nezažil, neokúsil?

Kým to nezanecháš, tak nezistíš, aké to je

Ježiš hovorí, že "ani jeden z vás, ak sa nezriekne všetkého, čo má, nemôže byť mojim učeníkom" (Lk 14, 33). Možno aj preto, že Ježiš ponúka život, ktorý vychádza zvnútra, "z jeho vnútra potečú prúdy živej vody. To povedal o Duchu, ktorého mali dostať tí, čo v neho uverili." (Jn 7,38-39), a nie na vonkajších náhradách zo sveta. Je to život, v ktorom šťastie pramení z toho, kým a ako sme, nie z toho, čo máme či kde sa vzhľadom na svet nachádzame. Aby sme tento život ochutnali a vyskúšali, tak ho musíme vyskúšať. Musíme odložiť to vonkajšie, o čo sme sa doteraz opierali a skúsiť sa oprieť o to nové, vnútri. Pripomína mi to dieťa, ktoré má na bicykli namontované pomocné kolieska, aby nespadlo. Opiera sa o ne. Ale ak chce zažiť, aké to naozaj je, skutočne ísť na

bicykli, tak ich musí odložiť a prestať sa o ne opierať a veriť, že môže aj bez nich, že nespadne a že to bude lepšie, ako s nimi. Majetok a veci tohto sveta ako sú postavenie a uznanie a podobne, sú ako tie kolieska. Kým ich neodložíme a v dôvere sa neoprieme len o Boha v nás, nemôžeme zakúsiť a teda ani si vyskúšať tento nový Život podľa Krista. Preto Ježiš hovorí, ak neodložíte kolieska tohto sveta a neprestanete sa o ne stále opierať, nemôžete so mnou zažiť a vyskúšať, ako chutí Život bez nich! Platí to všade. Aj v modlitbe - kým neprejdeš od hovorenia k mlčaniu, tiež nezažiješ, aké to je, kontemplatívne sa modliť. Jednoducho, kým s odvahou viery nezanecháš všetko to vonkajšie, nezažiješ, aké to je, žiť vnútorne. Logické a prosté, že? Preto kresťanstvo nie je možné bez viery. Zákon áno, veď ten len reguluje vonkajší

spôsob života. Ale kresťanstvo je prechod k úplne novému modelu života, zanechanie starého. A to sa bez viery a jej odvahy a odhodlania nedá. Písmo hovorí, že musíme zomrieť sebe. Nie zabiť seba. To je rozdiel! Zabitie - to je akt násilia. Ale zomretie - to je "vydýchnutie", to je uvoľnenie, pustenie. Takmer by som povedal, až akt smrteľnej únavy svetom, ktorý nás sklamal, podviedol a my sme konečne pochopili. A konečne sme uverili, že keď takto "vydýchne", pustíme svet a vonkajšok, tak konečne príde nadýchnutie sa, hlboké a životodarné, lebo sa nadýchneme Ducha a On nás naplní. Sú mnohí, ktorí si myslia, že kresťanstvo je o „zabití“, udusení seba, keď sa budeme neustále ovládať, premáhať, zdŕžať. Ale nie, nie je. Je presne o takomto pokojnom vydýchnutí.

	Čičava	Komárany	Memík
Po 17.2.	Svätý veľkomočeník Teodor Tiron		
Ut 18.2.	Svätý otec Lev, rímsky pápež		
St 19.2.	Svätý apoštol Archipos		
Št 20.2.	Prepodobný otec Lev, katánijský biskup		
	17.30 + Ladislav (r.Stašková) + panychýda	16.00 + Michal, Alžbeta, Júlia (r.Lipkošová)	
Pi 21.2.	Prepodobný otec Timotej zo Symbolov		Zdržanlivosť od mäsa
		18.00 Večiereň za zomrelých s panychýdou a hramotami	16.30 + Pavol (r.Mandulašková) + panychýda
So 22.2.	Mäsopôstna sobota – prvá zádušná sobota		
	9.30 Parastas s hramotami		8.00 Zádušná liturgia
Ne 23.2.	Mäsopôstna nedeľa – O Kristovom súde Svätý mučeník Pamfil, Porfyrios a ich spoločníci		
	9.15 * ZBP Viktor, Zuzana (r.Nemčíková)	7.30 za farnosť	11.00 * ZBP Ľuba (r.Suchaničová)

Úmysel modlitby: za mier na Ukrajine a vo svete.